Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central), judecător Nicolae Șova

Dosarul nr. 2ri-167/25
(2-24023277-02-2ri-14042025-11)

D E C I Z I E

30 octombrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Constantin Roșca

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de Bujurean Veaceslav,
în cauza de insolvabilitate intentată în privința „FAURI" S.R.L.,
împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 20 martie 2025 prin care s-a respins contestația depusă de Bujurean Veaceslav împotriva tabelului definitiv al creanțelor „FAURI" S.R.L. privind neadmiterea în tabelul definitiv al creanțelor creditorului creanța în mărime de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II și creanța în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI, pe motivul constatării existenței litigiului de drept și s-a explicat dreptul de a intenta proces separat de confirmare a creanței,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Central) se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată față de „FAURI" S.R.L.
2. În cadrul examinării cauzei, la 8 iulie 2024 Bujurean Veaceslav a depus cerere de validare a creanței față de patrimoniul debitorului „FAURI" S.R.L. în sumă de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II și în mărime de 326 807 lei ca creanță chirografară de rangul VI, cu includerea și validarea acestora în tabelul definitiv al creanțelor „FAURI" S.R.L.
3. În susținerea cererii, creditorul a indicat că la 9 martie 2016 a fost angajat la „FAURI" S.R.L. în calitate de contabil fiind angajat până în prezent. Actele juridice care confirmă angajarea sa în cadrul „FAURI" S.R.L. sunt ordinul de angajare nr. 2/03-OC din 9 martie 2016 și contractul individual de muncă nr. 320 din 9 martie 2016.
4. La fel, a susținut că începând cu anul 2019, din cauza deficiențelor economico-financiare, angajatorul „FAURI" S.R.L. a început să întârzie achitarea salariului ce i se cuvine, fiind formată o datorie la achitarea salariului, care la 23 mai 2024 constituie suma de 298 453,92 lei.
5. Așadar, datoria salarială pe care o are debitorul față de creditorul Bujurean Veaceslav

exista și nu a fost stinsă în totalitate până la intentarea procesului, creditorul fiind în drept să solicite calcularea penalității legale, prevăzute de art. 330 alin. (2) din Codul muncii, în coroborare cu art. 43 Legea insolvabilității.

6. În continuare, a notat că creanța solicitată spre validare se confirmă prin certificatul privind restanța la salariu din 1 iulie 2024 din evidența contabilă a debitorului.
7. „FAURI" S.R.L., în calitate de angajator, deși nu dispunea de mijloace financiare pentru a achita restanțele salariale, ducea evidența corespunzătoare a salariului calculat pentru salariați, reflectând datele corespunzătoare în evidența contabilă.
8. Astfel, creanța este confirmată prin dările de seamă IPC 21, prezentate lunar în format electronic la Serviciul Fiscal de Stat de „FAURI" S.R.L., în care este reflectată suma venitului achitat, impozitul pe venit și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute din acesta (tabelul nr. 1) și declarație privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și informația privind evidența nominală a asigurărilor în sistemul public de asigurări sociale (tabelul nr. 2).
9. De asemenea, creanța creditorului este confirmată și prin dările de seamă IALS 14 și IALS 18, prezentate anual în format electronic la Serviciul fiscal de Stat de către „FAURI" S.R.L., care conțin date privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților, precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți.
10. La fel, calitatea sa de angajat al „FAURI" S.R.L. se confirmă și prin schema de încadrare a personalului pentru anii 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023.
11. Cu referire la penalitatea calculată conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii creditorul a prezintat calculul penalității: 298 453,92 x0,3% x365 zile = 326 807 lei.
12. Reieșind din situația descrisă, și în conformitate cu art. art. 42-43, 1 alin. (4), 141, 40 alin. (1), 140 alin. (2) al Legii insolvabilității Bujurean Veaceslav a declarat că deține o creanță față „FAURI" S.R.L. în mărime de 298 453,92 lei, formată ca rezultat al neachitării de debitor al salariului calculat, în calitate de angajat și 326 807 lei, penalități calculate conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii.
13. Cu referire la suma creanței în mărime de 417 189,52 lei Bujurean Veaceslav comunică că la 2 februarie 1998 Bujurean Ninel (mama lui Bujurean Veaceslav) a fost angajată la „FAURI" S.R.L. în calitate contabil. Actele juridice care confirmă angajarea sa în cadrul „FAURI" S.R.L. sunt ordinul de angajare nr. 03-OC din 2 februarie 1998 și prin ordinul nr. 1-08-ok din 02 august 1999 a fost transferată în funcția de contabil șef.
14. La data intentării procesului de insolvabilitate în privința „FAURI" S.R.L., datoria debitorului pentru salariul neachitat Bujurean Ninel constituie 417 189,52 lei. Creanța nominalizată se confirmă prin certificatul privind restanța la salariu din 1 iulie 2024 din evidența contabilă debitorului.
15. La 20 octombrie 2022 Bujurean Ninel a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. 4700 din 20 octombrie 2022, iar Bujurean Veaceslav fiind unicul moștenitor, fapt confirmat prin certificatul de moștenitor eliberat unicului moștenitor în baza Legii nr. 1-210 din 26 iunie 2023, eliberat de către notarul Beliban-Rațoi Ludmila.
16. În conformitate cu art. 142 alin.(5) din Codul muncii, Bujurean Veaceslav calitate de unic moștenitor a moștenit și creanța deținută de Ninel Bujurean față de patrimoniul debitorului insolvabil „FAURI" S.R.L., în sumă de 417 189,52 lei, cu titlu de datorie salarială.

17. La 16 septembrie 2024, administratorul insolvabilității Catan Carolina al „FAURI” S.R.L. a prezentat tabelul definitiv al creanțelor creditorilor, potrivit căruia se constată că creanța în mărime de 298 453,92 lei și creanța în mărime de 417 189,52 lei ca creanță chirografară de rangul II a fost propusă spre validare cu suma de 0,00 lei și și creanța în mărime de 326 807 lei și creanța în mărime de 326 807 lei ca creanță chirografară de rangul VI a fost propusă spre validare cu suma de 0,00 lei a creditorului Bujurean Veaceslav.
18. Creditorul Bujurean Veaceslav la 27 septembrie 2024 a depus contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor „FAURI” S.R.L. privind neadmiterea în tabelul definitiv al creanțelor creditorului creanța în mărime de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II și creanța în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI.
19. Suplimentar celor invocate în cererea de validare a creanțelor, creditorul a prezentat calculul conform căruia penalitatea, în conformitate cu prevederile art. 330 alin. (2) din Codul muncii, a fost calculată și a fost solicitată spre validare: și anume pentru anul 2019 – 36 448,95 x0,3% x365 zile = 39 911 lei; pentru anul 2020 – 63 484,24 x 0,3% x365 zile =69 515 lei; pentru anul 2021-41 914,50x0,3%x365 zile=45 896 lei; pentru anul 2022-43 047,56x0,3%x365 zile =47 137 lei; pentru anul 2023 – 49 414,31x0,3%x365=54 108 lei – în total 256 567 lei.
20. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 20 martie 2025 s-a respins contestația depusă de Bujurean Veaceslav împotriva tabelului definitiv al creanțelor „FAURI” S.R.L. privind neadmiterea în tabelul definitiv al creanțelor creditorului creanța în mărime de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II și creanța în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI, pe motivul constatării existenței litigiului de drept și s-a explicat dreptul de a intenta proces separat de confirmare a creanței.
21. Pentru a dispune astfel, instanța a constatat că contestatarul a prezentat un certificat privind restanța la salariu din 1 iulie 2024 ce nu a fost semnat de administratorul și fondatorul întreprinderii „FAURI” S.R.L., Boris Doneț, care de alt fel a decedat la 12 noiembrie 2023, iar dovezi privind desemnarea unei alte persoane împuternicite să reprezinte interesele debitorului nu au fost prezentate.
22. La fel, a reținut instanța că administratorul insolvabilității „FAURI” S.R.L., Carolina Catan a invocat intervenirea termenului de prescripție a creanțelor, motiv pentru care acestea nu au fost incluse în tabelul definitiv al creditorilor.
23. Astfel, instanța de insolvabilitate a constatat existența unui litigiu de drept cu privire la creanța vizată în contestație, creanță care urmează a fi confirmată de instanța de drept comun într-un proces aparte.
24. Cu referire la capătul de contestației în privința creanței solicitată de creditorul Bujurean Veaceslav în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI, cu titlu de penalitate legală, instanța de insolvabilitate a respins-o pe motivul existenței litigiului de drept, reținând și aspectul incert al creanței de bază în sumă de 715 643,44 lei.

Solicitarea recurentului:

25. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 3 aprilie 2025 Bujurean Veaceslav a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 20 martie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și emiterea

unei noi încheieri prin care contestația formulată de împotriva tabelului definitiv al creanțelor „FAURI” S.R.L. privind neadmiterea în tabelul definitiv al creanțelor creditorului creanța în mărime de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II și creanța în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI să fie admisă integral, validarea creanței și rectificarea tabelului definitiv al creanțelor creditorilor.

Argumentele părților:

26. În motivarea recursului Bujurean Veaceslav a criticat concluzia instanței cu privire la faptul că și-ar fi întemeiat pretenția doar în baza contractului individual de muncă şi a certificatului privind restanța la salariu din 1 iulie 2024.
27. Or, din materialele cauzei rezultă că şi-a întemeiat cerința pe o multitudine de înscrisuri pe care le-a prezentat instanței în calitate de probe și care nu au fost combătute prin prisma art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă de către administratorul insolvabilității, însă asupra lor instanța nu s-a expus, şi anume: ordinul de angajare nr. 2/03-OC din 9 martie 2016; darea de seamă IPC18 pentru perioada fiscală 01.2018; 01.2019; 01.2020; darea de seamă IPC 21 pentru perioada fiscală 01.2021, 01.2022, 01.2023; darea de seamă IALS14 pentru perioada fiscală A/2018; darea de seamă IALS 18 pentru perioada fiscală A/2018; darea de seamă IALS 18 pentru perioada fiscală A/2019; darea de seamă IALS 18 pentru perioada fiscală A/2020; darea de seamă IALS 21 pentru perioada fiscală A/2021; schema de încadrare la 1 ianuarie 2018; schema de încadrare la 1 ianuarie 2019; schema de încadrare la 1 ianuarie 2020; schema de încadrare la 1 ianuarie 2021; schema de încadrare la 1 ianuarie 2022; schema de încadrare la 1 ianuarie 2023; certificat restanța la salariu.
28. Suplimentar au fost prezentate extrasele din contul personal al contribuabilului Bujurean Veaceslav, eliberate de către Serviciul Fiscal de Stat şi Casa Națională de Asigurări Sociale, care confirmă veniturile salariale ale acestuia de la debitorul „FAURI” S.R.L., precum şi mărimea contribuțiilor individuale la fondul social, calculate şi achitate de către acesta.
29. Cu referire la suma creanței în mărime de 417 189,52 lei Bujurean Veaceslav comunică că la 2 februarie 1998 Bujurean Ninel (mama lui Bujurean Veaceslav) a fost angajată la „FAURI” S.R.L. în calitate contabil. Actele juridice care confirmă angajarea sa în cadrul „FAURI” S.R.L. sunt ordinul de angajare nr. 03-OC din 2 februarie 1998 și prin ordinul nr. 1-08-ok din 02 august 1999 a fost transferată în funcția de contabil șef.
30. La data intentării procesului de insolvabilitate în privința „FAURI” S.R.L., datoria debitorului pentru salariul neachitat Bujurean Ninel constituie 417 189,52 lei. Creanța nominalizată se confirmă prin certificatul privind restanța la salariu din 1 iulie 2024 din evidența contabilă debitorului.
31. La 20 octombrie 2022 Bujurean Ninel a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. 4700 din 20 octombrie 2022, iar Bujurean Veaceslav fiind unicul moștenitor, fapt confirmat prin certificatul de moștenitor eliberat unicului moștenitor în baza Legii nr. 1-210 din 26 iunie 2023, eliberat de către notarul Beliban-Rațoi Ludmila.
32. La fel, a remarcat că la examinarea contestației creditorului, administratorul insolvabilității „FAURI” S.R.L., Catan Carolina nu a prezentat referință şi nu a adus careva probe care ar combate cerințele creditorului, s-a limitat doar la a declara în cadrul ședinței că creanța sa nu este una certă, lichidă şi exigibilă.

33. Astfel, a considerat că administratorul insolvabilității „FAURI” S.R.L., Carolina Catan nu a elucidat clar din ce motive nu a inclus în tabelul definitiv al creanțelor debitorului „FAURI” S.R.L., pe creditorul Bujurean Veaceslav.
34. De asemenea, ultima nu a ridicat excepția de tardivitate asupra cerințelor creditorului Bujurean Veaceslav.
35. Recurentul Bujurean Veaceslav a mai invocat că certificatul din 1 iulie 2024 cu privire la restanța la salariu a fost semnat de către contabilul „FAURI” S.R.L., Bujurean Veaceslav, în care au fost reflectate sumele restanțelor salariale conform datelor evidenței contabile, date ce au fost folosite de către administratorul insolvabilității la întocmirea tabelului definitiv al creanțelor şi respectiv la validarea celorlalți creditori.
36. Respectiv, odată ce administratorul insolvabilității nu a asigurat identificarea unui reprezentant al debitorului, este absolut logic că certificatul din 1 iulie 2024 privind restanța la salariu a debitorului „FAURI” S.R.L. a fost semnat de către contabilul întreprinderii, care doar a inclus în conținutul acestuia datele din programul contabil IC al debitorului.
37. Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă până la data examinării recursului acesta nu a depus referință asupra recursului declarat.

Termenul de declarare a recursului:

38. În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă *„încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părți şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol”.*
39. Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă *„Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
40. În conformitate cu art. 8 alin. (2), (6) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 *„încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării şi numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum şi recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege”.*
41. Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă *„termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
42. Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru, reținând că prin recursul înaintat la 3 aprilie 2025 se contestă încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 20 martie 2025, conchide că recursul declarat de Bujurean Veaceslav, a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

43. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea în parte a încheierii instanței de fond și restituirea spre rejudecare a cauzei,

reieșind din considerentele ce succed.

44. Conform art. 356 din Codul de procedură civilă *„Cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.”*
45. Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității „*procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi”.*
46. În acord cu art. 424 alin. (l) din Codul de procedură civilă *„Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
47. În condițiile art. 426 alin. alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă *„recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților”.*
48. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă „*instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată”.*
49. Din lucrările dosarului urmează că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 23 mai 2024 s-au admis cererea introductivă înaintată de creditorul „POLIGEN-CONS” S.R.L. și cererea de alăturare la cererea introductivă înaintată de Î.C.S. „CONREIR” S.R.L. cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului „FAURI” S.R.L., s-a constatat insolvabilitatea debitorului „FAURI” S.R.L., s-a intentat procesul de insolvabilitate față de „FAURI” S.R.L., cu desemnarea în calitate de administrator al insolvabilității „FAURI” S.R.L., Catan Carolina, și s-a stabilit ședința de validare a creanțelor și prima adunare de raportare pentru data de 11 septembrie 2024, ora 09:00, în incinta Judecătoriei Chișinău (sediul Central).
50. La 8 iulie 2024 Bujurean Veaceslav a depus cerere de validare a creanței față de patrimoniul debitorului „FAURI” S.R.L. în sumă de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II și creanța în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI, cu includerea și validarea acestora în tabelul definitiv al creanțelor „FAURI” S.R.L.
51. Solicitând validarea creanței în sumă de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II, Bujurean Veaceslav a invocat că nu a primit salariul pentru munca prestată la „FAURI” S.R.L., prezentând: (i) extrasul din cont 1/2018 eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale pentru perioada ianuarie 2018 – decembrie 2023; (ii) confirmarea privind veniturile obținute în Republica Moldova pentru perioada 2018-2023, eliberată lui Bujurean Veaceslav de Serviciul Fiscal de Stat; (iii) formularele FVID18 a contribuabilului Bujurean Veaceslav pentru perioada 2018 – 2023 cu privire la informațiile privind impozitul pe venit reținut la sursa de plată din veniturile primite în perioada supusă verificării și algoritmul de verificare a obligațiilor fiscale; (iv) ordinul „FAURI” S.R.L. nr. 2/03-OC din 9 martie 2016 potrivit căruia Bujurean Veaceslav a fost angajat în calitate de contabil; (vi) dările de seamă „FAURI” S.R.L. IPC 21 pentru perioadele fiscale 01.2021, 01.2022, 01.2022; dările de seamă IPC18 pentru perioadele fiscale 01.2018; 01.2019; 01.2020; notele de informare IALS 18 pentru perioada fiscală

A/2018; A/2019; A/2020; nota de informare IALS 14 pentru perioada fiscală A/2018; nota de informare IALS 21 pentru perioada fiscală A/2021; (vii) schemele de încadrare din care urmează salariul pe perioada vizată; (viii) certificat privind restanța la salariu din 1 iulie 2024 (Bujurean Veaceslav) potrivit căruia datoria pentru anul 2018 – 36448,95 lei; anul 2019 – 63484,24 lei; 2020 – 41944,50 lei; 2021 – 43047,56 lei; 2022 – 49414,31 lei; 2023 – 6114,36 lei; certificat privind restanța la salariu din 1 iulie 2024 (Bujurean Ninel) potrivit căruia datoria pentru anul 2018 – 52288,00 lei; anul 2019 – 110739,70 lei; 2020 – 112716,55 lei; 2021 – 113873,36 lei; 2022 – 27571,91 lei;

52. Creanța cu titlu de penalitate în mărime de 256 567 lei a motivat-o prin prisma prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii, prezentând calculul 298 453,92 x0,3% x365 zile = 326 807 lei.
53. La 16 septembrie 2024 administratorul insolvabilității Catan Carolina a depus în instanță Tabelul definitiv al creanțelor, conform căruia creanța în mărime de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II a fost propusă spre validare cu suma de 0,00 lei și și creanța în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI a fost propusă spre validare cu suma de 0,00 lei.
54. Nefiind de acord cu neadmiterea creanțelor în tabelul definitiv, la 27 septembrie 2024 creditorul Bujurean Veaceslav a contestat în instanță, solicitând: 1) admiterea contestației; 2) validarea creanței în mărime de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II și 3) validarea creanței în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI.
55. Între timp, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 10 februarie 2025 s-a confirmat hotărârea adunării creditorilor privind trecerea la procedura de restructurare a debitorului „FAURI" S.R.L. și s-a intentat procedura de restructura față de „FAURI" S.R.L.
56. Fiind investită cu examinarea contestațiilor, instanța de insolvabilitate le-a respins, cu constatarea litigiului de drept.
57. Prin cererea de recurs Bujurean Veaceslav și-a manifestat dezacordul cu respingerea contestațiilor, insistând asupra faptului că creanțele înaintate sunt certe, lichide și exigibile, prin urmare urmează a fi validate.
58. Așadar, în conformitate cu art. 141 alin. (3) din Legea insolvabilității „*la cererea de admitere a creanţelor se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanţele*, iar conform art. 140 alin. (3) din Legea insolvabilității, „…*creanţele neconfirmate prin cererea de admitere a creanţei nu se includ în tabelul definitiv al creanţelor şi nu se satisfac conform procedurii stabilite de prezenta lege*."
59. Conform art. 142 alin. (1) din Legea insolvabilității „*creanţele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvabilităţii, sau de lichidator, cu excepţia creanţelor constatate prin titluri executorii*."
60. În conformitate cu art. 143 alin. (3) și (5) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 „*tabelul preliminar al creanţelor se va prezenta instanţei de insolvabilitate şi se va comunica de îndată debitorului şi creditorilor ale căror creanţe sau drepturi de preferinţă au fost trecute parţial în tabelul preliminar sau respinse, precizînd, totodată, şi motivele. La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanţa de judecată care examinează cazul de insolvabilitate*

a debitorului. Creditorii şi debitorul au acces la tabelul creanţelor şi pot face contestaţii faţă de creanţele admise de administrator/lichidator în tabel, precum şi asupra celor înlăturate”.

61. Potrivit art. 143 alin. (6) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 „*o creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței”*.
62. Prevederile art. 144 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 stipulează că „*debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun la instanța de insolvabilitate în termenul prevăzut la art. 143 alin. (6). Contestațiile înaintate după acest termen se declară tardive și se restituie fără a fi examinate”.*
63. Alin. 9 al aceleași norme indică că „*instanţa de insolvabilitate soluţionează contestaţia prin încheiere care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă prin care contestaţia este admisă sau respinsă cu validarea creanţei este executorie pentru administratorul insolvabilităţii/lichidator şi pentru toţi creditorii. Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanţelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca şedinţă specială de validare.*”
64. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, analizând situația de fapt din prezenta speță în raport cu prevederile normelor de drept enunțate, ajunge la concluzia că soluția instanței de fond este una corectă doar în parte, întrucât analiza acesteia nu acoperă integral probatoriul administrat și nu permite controlul judiciar deplin asupra legalității și temeiniciei soluției.
65. Colegiul civil consideră relevant de a menționa că pentru ca o creanță să fie validată în procedura de insolvabilitate, aceasta trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative: certitudinea, lichiditatea și exigibilitatea. O creanță este certă atunci când existența sa nu este pusă la îndoială, este ferm stabilită și nu face obiectul unui litigiu serios. O creanță este lichidă dacă suma datorată este determinată numeric sau determinabilă în baza unui calcul simplu, fără a fi necesară o evaluare suplimentară sau o expertiză. O creanță este exigibilă dacă a ajuns la termenul de plată stabilit în contract sau prin lege și creditorul are dreptul să solicite plata imediată. Dacă oricare dintre aceste trei caracteristici lipsește, creanța nu poate fi acceptată în tabelul creditorilor. Analiza acestor cerințe esențiale trebuie făcută în raport cu actele primare care stau la baza creanței invocate.
66. Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca şi cererea de chemare în judecată creditorul având obligația de a prezenta toate documentele justificative din care derivă creanța, astfel încât administratorul și instanța să poată verifica natura și întinderea acesteia.
67. Colegiul subliniază că în materia raporturilor de muncă, actele primare de evidență (contractul individual de muncă, statele de plată, evidențele contabile, extrasele CNAS și SFS, ordinele interne, dările de seamă fiscale etc.) reprezintă probe indispensabile în stabilirea existenței, cuantumului și exigibilității drepturilor salariale.
68. În procesul examinării contestațiilor, instanța este obligată să analizeze toate probele depuse de creditor și să stabilească dacă acestea sunt suficiente pentru a demonstra

caracterul creanței sau dacă se impune calificarea ei drept litigioasă.

69. Constatarea unui litigiu de drept nu poate avea loc în abstract, ci doar după examinarea completă a probelor primare și identificarea elementelor care împiedică stabilirea creanței prin simple verificări documentare.
70. În speță, creanța de 715 643,44 lei este derivată din raporturi de muncă și reprezintă drepturi salariale pretins neachitate. Creanța accesorie de 256 567 lei reprezintă penalitatea legală aferentă, fiind aplicabilă numai în cazul existenței certe a debitului principal.
71. Instanța a fundamentat respingerea creanței principale în principal pe împrejurarea că certificatul privind restanța salarială nu a fost semnat de persoana împuternicită să reprezinte debitorul, administratorul decedând anterior emiterii acestuia.
72. Colegiul observă că această abordare este fragmentară, întrucât instanța nu a analizat întregul probatoriu pe care creditorul și-a fundamentat cererea, și anume: extrasul din contul personal eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale pentru perioada ianuarie 2018 – decembrie 2023, confirmările privind veniturile obținute în Republica Moldova nr. 290 din 3 iunie 2024 pentru perioada 2018-2023 eliberată de Serviciul Fiscal de Stat, formularele FVID18 a contribuabilului Bujurean Veaceslav pentru perioada 2018 – 2023 cu privire la informațiile privind impozitul pe venit reținut la sursa de plată din veniturile primite în perioada supusă verificării și algoritmul de verificare a obligațiilor fiscale, ordinele de angajare, dările de seamă „FAURI" S.R.L., schemele de încadrare – din care urmează raporturile de muncă, plățile salariale primite, veniturile obținute etc.
73. Astfel, în măsura în care Bujurean Veaceslav a invocat lipsa de diligență a administratorului insolvabilității în administrarea probatoriului său și în consecință nevalidarea creanței în mărime de 715 643,44 lei, motivarea instanței urma să cuprindă concluziile sale asupra tuturor actelor primare de evidență a raporturilor de muncă și a drepturilor salariale.
74. Or, creanța salarială are o importanță deosebită, întrucât reprezintă drepturi bănești ale salariatului, ocrotite de lege și prioritare în cadrul procedurilor de insolvabilitate.
75. Totodată, în condițiile în care administratorul statutar era decedat, instanța trebuia să aprecieze circumstanțele obiective care au determinat semnarea certificatului de către contabil și să stabilească dacă acest aspect formal afectează sau nu credibilitatea înscrisului.
76. Mai mult, instanța însăși a reținut că administratorul nu mai avea capacitate de folosință, ceea ce face inexplicabilă respingerea probei pentru lipsa semnăturii acestuia.
77. De asemenea, în privința tardivității, instanța s-a limitat la citarea normelor legale, fără a determina concret care perioade salariale ar fi prescrise, fără a compara termenele de scadență ale fiecărei tranșe salariale cu termenele de prescripție și fără a evalua eventuala curgere sau întrerupere a prescripției. Această omisiune face imposibil controlul judiciar asupra legalității raționamentului.
78. În plus, Colegiul observă că o veritabilă cerere sau excepție de tardivitate nici nu a fost formulată în cauză. Prima instanță a reținut pretinsa tardivitate exclusiv în temeiul explicațiilor lichidatorului privind motivele neincluderii creanței în tabel, însă aceste afirmații nu constituie și nu pot ține locul ridicării unei excepții procesuale. Or, tardivitatea nu poate fi examinată din oficiu de către instanță, fiind o apărare procesuală ce trebuie invocată în mod expres de partea interesată. În lipsa unei asemenea excepții,

instanța nu era îndreptățită să califice creanța ca fiind tardivă, astfel că reținerea acestei circumstanțe, fără o cerere formală și fără o analiză juridică determinabilă, afectează legalitatea soluției primei instanțe.

79. În circumstanțele unei analizei incomplete realizate de instanța de fond, Colegiul se află în imposibilitate de a verifica dacă prima instanță a examinat în mod complet caracterul de certitudine, lichiditate și exigibilitate al creanței în sumă de 715 643,44 lei.
80. Colegiul notează că Codul de procedură civilă consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Aceasta dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.
81. Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.
82. În acest sens se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cerințele şi obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.
83. Colegiul remarcă că omiterea aspectului dat constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăților Fundamentale, care garantează oricărei persoane dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Instanțele judecătorești sunt obligate să-şi motiveze soluțiile şi concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns special în hotărâre.
84. În continuare, referitor la creanța înaintată de Bujurean Veaceslav în sumă de 256 567 lei, Colegiul civil apreciază că norma legală care reglementează penalitatea de 0,3% pe zi stabilește expres că aceasta se datorează în caz de reținere, din vina angajatorului, ceea ce implică necesitatea verificării unor elemente factuale și juridice complexe: existența întârzierii imputabile angajatorului, cauzele reținerii, eventualele justificări ale acestuia, momentul exact al scadenței fiecărei tranșe salariale și durata perioadei de întârziere. Toate aceste aspecte presupun o evaluare pe fond a raportului de muncă și administrarea probelor corespunzătoare, depășind cadrul strict formal al validării creanțelor.
85. Prin urmare, chiar structura obligației legale, construită pe criteriul culpei angajatorului, transformă pretenția într-una susceptibilă de dezbatere contradictorie, ceea ce justifică pe deplin constatarea caracterului litigios al creanței pentru componenta penalităților.
86. În consecință, Colegiul apreciază ca întemeiată concluzia instanței cu privire la faptul că această creanță este una litigioasă și, deci, nu poate fi admisă în tabelul definitiv al creanțelor.
87. În circumstanțele expuse supra, se impune casarea încheierii instanței de fond numai în partea neincluderii creanței în sumă de 715 643,44 lei în tabelul definitiv al creanțelor față de debitorul „FAURI” S.R.L. în proces de insolvabilitate și trimiterea în această parte a cauzei spre rejudecare, pentru a asigura o examinare efectivă, contradictorie și echitabilă a contestației înaintate de Bujurean Veaceslav în partea respectivă.
88. În consecință, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea primei instanțe este una întemeiată și legală doar parțial, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa încheierea primei instanțe în partea prin care a fost

soluționată contestația depusă de Bujurean Veaceslav cu privire la neincluderea creanței în sumă de 715 643,44 lei în tabelul definitiv al creanțelor debitorului „FAURI” S.R.L. în proces de insolvabilitate și a remite cauza spre rejudecare în această parte, în același complet de judecată.

89. În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Bujurean Veaceslav.

Se casează parțial încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 20 martie 2025, emisă în cauza de insolvabilitate intentată față de „FAURI” S.R.L., prin care s-a respins contestația depusă de Bujurean Veaceslav împotriva tabelului definitiv al creanțelor „FAURI” S.R.L. privind neadmiterea în tabelul definitiv al creanțelor creditorului creanța în mărime de 715 643,44 lei ca creanță chirografară de rangul II, restituind cauza pentru rejudecare în această parte, în aceeași instanță, în același complet de judecată.

În rest, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 20 martie 2025 în partea în care s-a respins contestația depusă de Bujurean Veaceslav împotriva tabelului definitiv al creanțelor „FAURI” S.R.L. privind neadmiterea în tabelul definitiv al creanțelor creditorului creanța în mărime de 256 567 lei ca creanță chirografară de rangul VI se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Roman Pascari

Constantin Roșca